

ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ 2008/230/ΚΕΠΠΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Μαρτίου 2008

προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων της ΕΕ για την προώθηση σε τρίτες χώρες του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και των αρχών και κριτηρίων του Κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 14,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Ιουνίου 1997, το Συμβούλιο ενέκρινε το Πρόγραμμα της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας συμβατικών όπλων, με βάση το οποίο η ΕΕ και τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν συντονισμένη δράση για να βοηθήσουν άλλες χώρες στην πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας όπλων.
- (2) Στις 8 Ιουνίου 1998 το Συμβούλιο ενέκρινε Κώδικα συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εξαγωγές όπλων που θεσπίζει οκτώ κριτήρια για τις εξαγωγές συμβατικών όπλων καθώς και διαδικασία γνωστοποίησης αρνήσεων, διεξαγωγής διαβουλεύσεων και διαφάνειας μέσω της δημοσίευσης των ετήσιων εκθέσεων της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων. Αφότου εγκρίθηκε, ο Κώδικας συνέβαλε σημαντικά στην εναρμόνιση των εθνικών πολιτικών ελέγχου των εξαγωγών όπλων, ενώ διάφορες τρίτες χώρες έχουν προσυπογράψει επισήμως τις αρχές και τα κριτήριά του.
- (3) Σύμφωνα με τη λειτουργική διάταξη αριθ. 11 του Κώδικα, τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να παροτρύνουν και άλλα κράτη που εξαγούν όπλα να ενστερνιστούν τις αρχές του.
- (4) Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφαλείας (ΕΣΑ), που υιοθέτησαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων στις 12 Δεκεμβρίου 2003, αναφέρει πέντε βασικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει η ΕΕ σε ένα μεταυδροπολεμικό περιβάλλον: τρομοκρατία, διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής, περιφερειακές συγκρούσεις, αποσάθρωση του κράτους και οργανωμένο έγκλημα. Οι συνέπειες της ανεξέλεγκτης κυκλοφορίας συμβατικών όπλων διαδραματίζουν βασικό ρόλο σε τέσσερις από τις πέντε αυτές προκλήσεις. Πράγματι, η ανεξέλεγκτη μεταβίβαση όπλων συμβάλλει στην όξυνση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος και αποτελεί μείζονα παράγοντα στην ανάφλεξη και επέκταση των συγκρούσεων καθώς και στην κατάρρευση των κρατικών δομών. Επιπλέον, στη Στρατηγική τονίζεται η σημασία του ελέγχου των εξαγωγών για την ανάσχεση της διάδοσης.

μενων διμερών, περιφερειακών και διεθνών συμφωνιών για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού σε όλες του τις πτυχές.

- (6) Η στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης συσσώρευσης και διακίνησης SALW και των πυρομαχικών τους, που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 15ης-16ης Δεκεμβρίου 2005, προβλέπει ότι η ΕΕ θα πρέπει σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο να υποστηρίζει την ενίσχυση του ελέγχου των εξαγωγών και την προαγωγή των κριτηρίων του Κώδικα συμπεριφοράς για τις εξαγωγές όπλων, μεταξύ άλλων με την παροχή βοήθειας προς τρίτες χώρες για τη θέσπιση εθνικών νομοθετημάτων και την προαγωγή μέτρων ενίσχυσης της διαφάνειας.
- (7) Στις 6 Δεκεμβρίου 2006 η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, με την υποστήριξη όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξέδωσε το ψήφισμα 61/89, με τίτλο «Προς μια Συνθήκη για το εμπόριο όπλων: θέσπιση διεθνών κοινών κανόνων για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη μεταβίβαση συμβατικών όπλων». Το Δεκέμβριο του 2006 καθώς και τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο του 2007 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα όπου τονίζεται ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο και να συνεργαστούν με άλλα κράτη και περιφερειακές οργανώσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας που διεξάγεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών για τη θέσπιση διεθνών κοινών κανόνων για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη μεταβίβαση συμβατικών όπλων, ώστε να συμβάλουν τα μέγιστα στην αντιμετώπιση της ανεπιθύμητης και ανεύθυνης διάδοσης συμβατικών όπλων που υπονομεύει την ειρήνη, την ασφάλεια, την ανάπτυξη και τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- (8) Τα σχέδια δράσης που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ της ΕΕ και των χωρών εταίρων της στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας παραπέμπουν είτε ευθέως στον Κώδικα συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εξαγωγές όπλων είτε στην ανάπτυξη αποτελεσματικών συστημάτων για τον εθνικό έλεγχο των εξαγωγών,

ΥΙΟΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Για τους σκοπούς της έμπρακτης εφαρμογής:
 - της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφάλειας,
 - της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης συσσώρευσης και διακίνησης SALW και των πυρομαχικών τους,
- (5) Το Διεθνές Νομικό Μέσο που επιτρέπει στα κράτη να εντοπίζουν και να επισημαίνουν, κατά τρόπο έγκαιρο και αξιόπιστο, τα παράνομα φορητά όπλα και τον ελαφρό οπλισμό (SALW), το οποίο υιοθέτησε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 8 Δεκεμβρίου 2005, αποσκοπεί στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και τη συμπλήρωση υφιστά-

- της λειτουργικής διάταξης αριθ. 11 του Κώδικα συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εξαγωγές όπλων,
- του προγράμματος της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας συμβατικών όπλων,
- του Διεθνούς Νομικού Μέσου που επιτρέπει στα κράτη να εντοπίζουν και να επισημαίνουν, κατά τρόπο έγκαιρο και αξιόπιστο, τα παράνομα φορητά όπλα και τον ελαφρό οπλισμό,
- των σχεδίων δράσης που συμφωνούνται μεταξύ της ΕΕ και των χωρών εταίρων της στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, και
- των συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή Συνθήκη για το εμπόριο όπλων,

η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει τις δραστηριότητες για την προώθηση των ακόλουθων στόχων:

- a) προώθηση στις τρίτες χώρες των κριτηρίων και των αρχών του Κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων,
- β) παροχή βοήθειας προς τρίτες χώρες για τη θέσπιση και εφαρμογή νομοθετημάτων που να εξασφαλίζουν αποτελεσματικό έλεγχο των εξαγωγών όπλων,
- γ) παροχή βοήθειας προς διάφορες χώρες στον τομέα της εκπαίδευσης των αρμόδιων υπαλλήλων για τη χορήγηση αδειών προκειμένου να εξασφαλίζονται η προσήκουσα διεξαγωγή και έλεγχος των εξαγωγών όπλων,
- δ) παροχή βοήθειας προς διάφορες χώρες για την κατάρτιση εθνικών εκθέσεων σχετικά με τις εξαγωγές όπλων και την προώθηση άλλων μορφών ελέγχου με σκοπό την προαγωγή της διαφάνειας και της ευθύνης στον τομέα των εξαγωγών όπλων,
- ε) ενθάρρυνση τρίτων χωρών προκειμένου να υποστηρίξουν τη διαδικασία που διεξάγεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, με σκοπό την έγκριση νομικών δεσμευτικής διεθνούς συνθήκης για τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά το παγκόσμιο εμπόριο συμβατικών όπλων, και παροχή βοήθειας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες θα είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τους εν λόγω κοινούς κανόνες όταν αυτοί εγκριθούν.

2. Περιγραφή των σχεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρατίθεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

1. Η Προεδρία, επικουρούμενη από το Γενικό Γραμματέα/Υπατο Εκπρόσωπο για την ΚΕΠΠΑ («Γ/ΥΕ»), είναι αρμόδια για την εφαρμογή της παρούσας κοινής δράσης. Η Επιτροπή συμμετέχει πλήρως.
2. Η τεχνική εφαρμογή των σχεδίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 θα ανατεθεί:
 - στο Σλοβενικό Κέντρο για την Ευρωπαϊκή Προοπτική, το οποίο θα ενεργεί εξ ονόματος του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, όσον αφορά τα σχέδια που αφορούν τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και την Τουρκία,
 - στο Υπουργείο Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Γαλλικής Δημοκρατίας, όσον αφορά το σχέδιο για τις χώρες της Βορείου Αφρικής και της Μεσογείου,
 - στο Υπουργείο Εξωτερικών της Τσεχικής Δημοκρατίας, όσον αφορά τα σχέδια για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και την Ουκρανία,
 - στη Σουηδική Επιθεώρηση Στρατηγικών Προϊόντων, η οποία θα ενεργεί εξ ονόματος του Υπουργείου Εξωτερικών του Βασιλείου της Σουηδίας, όσον αφορά το σχέδιο για την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, τη Λευκορωσία, τη Γεωργία και τη Μολδαβία.
3. Η Προεδρία, ο Γ/ΥΕ και η Επιτροπή αλληλοενημερώνονται τακτικά για την εφαρμογή της παρούσας κοινής δράσης, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 3

1. Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εκτέλεση των σχεδίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 ανέρχεται σε 500 500 EUR και θα χρηματοδοτηθεί από το γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ.
2. Η διαχείριση των χρηματοδοτούμενων από το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 1 δαπανών εκτελείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους κανόνες της Κοινότητας που εφαρμόζονται στο γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες, συμπεριλαμβανομένου του έμμεσου κόστους, από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτής της κοινής δράσης.
3. Η Επιτροπή θα επιβλέπει την ορθή εκτέλεση της συμβολής της ΕΕ που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Για το σκοπό αυτό, θα συνάψει χρηματοδοτικές συμφωνίες με τους φορείς τους επιφορτισμένους με την εφαρμογή που αναφέρονται στο άρθρο 2 για τους όρους χρησιμοποίησης της συμβολής της ΕΕ. Οι χρηματοδοτικές συμφωνίες θα ορίζουν ότι οι φορείς εφαρμογής πρέπει να εξασφαλίζουν την ορατότητα της συμβολής της ΕΕ, ανάλογα προς το μέγεθός της.

Άρθρο 4

Η Προεδρία, επικουρούμενη από το ΓΓ/ΥΕ, υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο για την εφαρμογή της παρούσας κοινής δράσης. Οι εκθέσεις αυτές αποτελούν τη βάση της αξιολόγησης που πραγματοποιεί το Συμβούλιο. Η Επιτροπή συμμετέχει πλήρως και παρέχει πληροφορίες για τη δημοσιονομική εφαρμογή των σχεδίων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3.

Άρθρο 5

Η παρούσα κοινή δράση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της υιοθέτησής της.

Λήγει στις 17 Μαρτίου 2010.

Άρθρο 6

Η παρούσα κοινή δράση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 17 Μαρτίου 2008.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
I. JARC

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υποστήριξη των δραστηριοτήτων της ΕΕ για την προώθηση σε τρίτες χώρες του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και των αρχών και κριτηρίων του Κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων**I. Στόχοι**

Οι συνολικοί στόχοι της παρούσας κοινής δράσης είναι οι ακόλουθοι:

- α) προώθηση στις τρίτες χώρες των κριτηρίων και των αρχών του Κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων,
- β) παροχή βοήθειας προς τρίτες χώρες για τη θέσπιση και εφαρμογή νομοθετημάτων που να εξασφαλίζουν αποτελεσματικό έλεγχο των εξαγωγών όπλων,
- γ) παροχή βοήθειας προς διάφορες χώρες στον τομέα της εκπαίδευσης των αρμόδιων υπαλλήλων για τη χορήγηση αδειών προκειμένου να εξασφαλίζεται η προσηκούμενη διεξαγωγή και έλεγχος των εξαγωγών όπλων,
- δ) παροχή βοήθειας προς διάφορες χώρες για την κατάρτιση εθνικών εκθέσεων σχετικά με τις εξαγωγές όπλων και την προώθηση άλλων μορφών ελέγχου με σκοπό την προαγωγή της διαφάνειας και της ευθύνης στον τομέα των εξαγωγών όπλων,
- ε) ενθάρρυνση τρίτων χωρών προκειμένου να υποστηρίξουν τη διαδικασία που διεξάγεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, με σκοπό την έγκριση νομικής δεσμευτικής διεθνούς συνθήκης για τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά το παγκόσμιο εμπόριο συμβατικών όπλων, και παροχή βοήθειας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες θα είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τους εν λόγω κοινούς κανόνες όταν αυτοί εγκριθούν.

II. Σχέδια

Αντικείμενο:

Παροχή τεχνικής βοήθειας προς ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες που έχουν δείξει προθυμία να βελτιώσουν τους κανόνες και τις πρακτικές τους στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών στρατιωτικού εξοπλισμού και να ευθυγραμμιστούν με βάση τα όσα έχουν συμφωνηθεί και εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προβλέπονται στον Κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ για τις εξαγωγές όπλων, συμπεριλαμβανομένου του σχετικού οδηγού χρήσης.

Περιγραφή και εκτίμηση κόστους:

(i) Εργαστήρια με ομάδες χωρών

Το σχέδιο θα λάβει τη μορφή τεσσάρων διήμερων σεμιναρίων όπου θα κληθούν να συμμετάσχουν κρατικοί υπάλληλοι και αρμόδιοι για τη χορήγηση σχετικών αδειών της επιλεγείσας ομάδας χωρών. Τα εργαστήρια θα πραγματοποιηθούν κατά προτίμηση σε μια από τις χώρες-στόχους, ενώ την κατάρτιση θα παράσχουν εθνικοί εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της ΕΕ, η Γραμματεία του Συμβουλίου της ΕΕ ή/και ο ιδιωτικός τομέας (συμπεριλαμβανομένων ΜΚΟ).

(ii) Εργαστήρια με μεμονωμένες χώρες

Το σχέδιο θα λάβει τη μορφή δύο διήμερων σεμιναρίων με μεμονωμένες χώρες στόχους όπου θα κληθούν να συμμετάσχουν κρατικοί υπάλληλοι και αρμόδιοι για τη χορήγηση σχετικών αδειών της χώρας-στόχου. Τα εργαστήρια θα πραγματοποιηθούν κατά προτίμηση στις χώρες-στόχους, ενώ την κατάρτιση στους σχετικούς τομείς θα παράσχουν εθνικοί εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της ΕΕ, η Γραμματεία του Συμβουλίου της ΕΕ ή/και ο ιδιωτικός τομέας (συμπεριλαμβανομένων ΜΚΟ).

III. Διάρκεια

Η συνολική εκτιμώμενη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου είναι είκοσιτέσσερις μήνες.

IV. Δικαιούχοι

Ομάδες δικαιούχων χωρών:

- (i) χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (δύο διήμερα εργαστήρια, το ένα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2008 και το δεύτερο κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009):

— Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Μαυροβούνιο, Σερβία

(ii) Οι μεσογειακοί εταίροι της Βόρειας Αφρικής στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ένα διήμερο εργαστήριο κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2008):

— Αλγερία, Αίγυπτος, Λιβύη, Μαρόκο και Τунησία

(iii) Εταίροι της Ανατολικής Ευρώπης και του Καυκάσου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ένα διήμερο εργαστήριο κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2009)

— Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Γεωργία και Μολδαβία

Μεμονωμένες δικαιούχοι χώρες (ένα διήμερο εργαστήριο κατά το πρώτο εξάμηνο του 2008 και ένα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009):

— Τουρκία, Ουκρανία

[Σε περίπτωση που κάποια από τις προαναφερόμενες χώρες δεν επιθυμεί να συμμετάσχει στο εργαστήριο, θα επιλεγούν επιπροσθέτως χώρες ⁽¹⁾ από τους ακόλουθους έτερους εταίρους της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας: Ισραήλ, Ιορδανία, Λίβανος, Παλαιστινιακή Αρχή, Συρία].

V. Δημοσιονομικές ρυθμίσεις

Τα σχέδια αυτά θα χρηματοδοτηθούν πλήρως από την παρούσα κοινή δράση.

Κατ' εκτίμηση απαιτούμενοι συνολικοί πόροι: το συνολικό κόστος του σχεδίου όπως περιγράφεται στην παρούσα κοινή δράση ανέρχεται σε 500 500 EUR.

⁽¹⁾ Εφόσον επέλθει συμφωνία για πρόταση της Προεδρίας, στο πλαίσιο των αρμόδιων οργάνων λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου, επικουρωμένων από τον ΠΤ/ΥΕ. Η Επιτροπή θα συμμετέχει πλήρως.